

Pro tajemníka ÚV KSČ s. M. Beňu
ke schválení

M. Jirák

VNITROSTRANICKÁ INFORMACE č. 27

Pro členy a kandidáty předsednictva,
členy sekretariátu ÚV KSČ

Praha 16. října 1980

Č. j.: inf.160/80
Počet listů: 11
Počet výtisků: 26
Den vydání: 17. října 1980

O B S A H

1. Informace o politické situaci v krajích
 2. Informace o postupu příprav výročních členských schůzí základních organizací KSČ
-

1. Informace o politické situaci v krajích

Ze zpráv krajských /městských/ výborů strany vyplývá, že středem pozornosti stranických, státních, hospodářských orgánů a společenských organizací Národní fronty je zabezpečení plánovaných hospodářských úkolů. Krajské a okresní výbory KSČ hodnotí na svých jednáních výsledky průmyslových podniků dosažené od počátku roku a přijímají opatření k využití stávajících rezerv v posledním čtvrtletí. Zabývají se přípravami plánů sedmé pětiletky i roku 1981 a aplikací Souboru opatření ke zdokonalení soustavy plánovitého řízení národního hospodářství na vlastní podmínky. Vedou hospodářské orgány k věcnému dořešení problémů v dodavatelsko-odběratelských vztazích, k dopracování plánů vědeckotechnického rozvoje, racionalizačních opatření apod.

V zemědělství je věnována pozornost zabezpečení podzimních sklizňových prací, orbě, setí ozimů, jehož agrotechnické lhůty jsou v důsledku nadměrného množství srážek v poslední době v některých místech ohroženy.

V souvislosti se zabezpečením úkolů v posledním čtvrtletí letošního roku, v roce 1981 a v celé sedmé pětiletce se stranické orgány a organizace zabývají rozvojem pracovní iniciativy a její orientací na zabezpečení rozhodujících úkolů. Při rozboru této problematiky předsednictvo severomoravského KV KSČ konstatovalo, že většina pracujících má zájem na úspěšném plnění plánovaných úkolů a rozvoji různých forem socialistického soutěžení. Bylo požadováno, aby vedoucí hospodářští pracovníci vytvářeli pro rozvoj iniciativy pracujících lepší podmínky kvalitním řízením výroby a dobrou organizací práce. Rezervy jsou ještě v podceňování masové politické práce, v činnosti odborů, v malé účinnosti výrobních porad apod.

Východiskem pro zajištění rozhodujících úkolů v současné době a v celém předsjezdovém období se staly závěry 18. zasedání

ÚV KSČ. Stranické orgány a organizace vyvíjejí v souvislosti s jejich zabezpečením širokou politickoorganizátorskou práci. Závěry ústředního výboru jsou nyní rozpracovávány na zasedáních krajských /městských/ výborů strany.

x

Krajské /městské/ výbory strany ve svých zprávách uvádějí první ohlasy na 18. zasedání ÚV KSČ, jehož výsledky byly očekávány s velkým zájmem. Okamžitě po uveřejnění prvních materiálů začali komunisté i ostatní pracující sledovat jeho průběh. Projev generálního tajemníka ÚV KSČ s. G.Husáka se setkal s velkým ohlasem. Oznámení o svolání XVI. sjezdu strany podnítilo ve všech krajích rozvoj politické a pracovní aktivity za úspěšné splnění hospodářských úkolů v letošním roce a dokončení příprav sedmé pětiletky. O tom svědčí celá řada již nově uzavíraných socialistických závazků jednotlivců, kolektivů, závodů a podniků.

Většina komunistů i část bezpartijních se již také seznámila s hlavními myšlenkami zprávy předsednictva ÚV KSČ o stavu prací a hlavních problémech přípravy sedmého pětiletého plánu ekonomického a sociálního rozvoje, přednesenou s. L.Štrougalem.

Oceňováno je reálné hodnocení dosažených výsledků a dalších možností i kritický postoj, který byl zaujat k přetrvávajícím nedostatkům. Ohlasy se shodují v tom, že zasedání bylo svoláno ve vhodnou dobu, protože ze zveřejněných materiálů i diskusních příspěvků si každý může udělat dobrý přehled o vnitřní a zahraniční politice strany i ekonomické situaci. Dále o tom, co je potřebné ještě vykonat a v čem zlepšit svoji práci. Tyto názory byly vyslovovány při besedách na pracovištích, schůzích a stranických skupinách. Současně byly naznačovány cesty, jak přispět k plnění přijatých závěrů ve vlastních podmínkách.

V informaci jihomoravského KV KSČ se uvádí, že na přednesené zprávy i usnesení se reagovalo rychleji než předtím. Mimořádný zájem byl o závěrečné slovo s. G. Husáka na 18. zasedání ÚV KSČ. Starší funkcionáři v rozhovorech dobře přijímají, že podle závěrů ÚV KSČ se musejí řídit všichni /nahore i dole/. Hospodářští pracovníci jsou toho názoru, že výsledky zasedání splňují jejich očekávání a považují za potřebné urychlit nástup k realizaci stanovených úkolů. Dále byly vysloveny návrhy, aby v agitační činnosti byl znovu vyzdvižen a zdůrazněn obsah hesla: "Jak budeme dnes pracovat, tak budeme zítra žít". V některých diskusích je vyjadřována obava o udržení životní úrovně.

Komunisté i bezpartijní ze Středoslovenského kraje na besedách plně podporují výsledky zasedání. Zejména souhlasí s tím, že v souvislosti s dalším zvyšováním životní úrovně pracujících je potřebné neustále zdokonalovat řízení od ministerstev až po jednotlivá pracoviště, požadovat větší náročnost při hodnocení kvality výrobků a zvyšovat produktivitu práce.

Ojediněle se vyskytly kritické připomínky, že usnesení ústředního výboru vždy odpovídají potřebám, ve stranických orgánech se dobře rozpracují, je tlak na jejich plnění, ale vyšších hospodářských orgánů jako když se netýkají. Za příklad je ve zprávě ze Západočeského kraje uváděn postup při realizaci Souboru opatření. Více a konkrétněji se mělo ukázat, která ministerstva, VHJ či rozhodující podniky mají podíl na některých odchylkách od záměrů šesté pětiletky. Poukazuje se také na to, že se zůstalo u opětovného konstatování některých problémů /například ve strojírenství, u dodavatelsko-odběratelských vztahů/, bez přijetí zásadních opatření k jejich odstranění.

Stranické orgány a organizace počítají s tím, že studium materiálů z tohoto zasedání v rámci vnitrostranické výchovy přispěje k jejich hlubšímu pochopení. V Západočeském kraji ale i v dalších, jsou přednesené referáty vyvěšovány na nástěnkách, organizují se k nim besedy s cílem seznámit širokou veřejnost s hlavními úkoly.

V zásobování vnitřního trhu nedošlo podle zpráv krajských výborů k podstatným změnám. Přes určitou napjatost nebyly zaznamenány závažnější nedostatky v zásobování obyvatelstva základními potravinami. V posledním období došlo k určitému zlepšení především u masa a masných výrobků i čerstvé zeleniny. Neuspokojivá je situace u konzervářských výrobků, zejména sterilizovaných okurek, zeleniny a kompotů. Jak ukazuje informace z Prahy-města nebude podle potvrzených fondů uspokojena poptávka u neslazeného kondenzovaného mléka, výrobků z rajských jablek, porcovaného čaje, bujónů, některých druhů sypaných a sterilizovaných polévek, trvanlivého pečiva, kakaa, ovocných džusů a včelího medu. Objevuje se kritika na nerovnoměrnost zásobování potravinářským zbožím a trvají problémy s nevhodnou pracovní dobou řady prodejen, zvláště v okrajových čtvrtích Prahy.

Dále přetrvávají některé problémy v zásobování vnitřního trhu průmyslovým zbožím. Opakují se připomínky k nedostatku baterií, toaletního papíru, zápalek apod. Není uspokojována poptávka po automatických pračkách, barevných televizorech a výrobcích slaboproudé techniky. Trvá nedostatek některých druhů textilního zboží. Objevují se kritické připomínky k tomu, že v obchodech nejsou levnější prací prostředky, košile, některé druhy bot apod. Ojedinelé se vyskytují i některé fámy. Například na okrese Teplice /Severočeský kraj/ v hromadných dopravních prostředcích a obchodech byly zachyceny názory, že v souvislosti se zavedením Souboru opatření bude přistoupeno k placení léků a některých lékařských služeb. V okresech Kladno a Kutná Hora /Středočeský kraj/ se stále hovoří o připravovaném zavedení daně z motorových vozidel apod.

Stranické orgány se zjištěnými nedostatky zabývají, analyzují současný stav na vnitřním trhu a přijímají konkrétní opatření k jeho zlepšení. Například předsednictvo jihomoravského KV KSČ, které tuto problematiku projednávalo, m.j. konstatovalo, že podniky vyrábějící průmyslové zboží nereagují v potřebné míře na změnu zájmů spotřebitelů, zaostávají v inovačním procesu a necítí spolupovědnost za zásobování vnitřního trhu

žádanými výrobky. Není věnována dostatečná pozornost výstupním kontrolám ve výrobě ani přejímkám v obchodě. Svědčí o tom skutečnost, že při prodeji bylo zjištěno v obchodním domě Prior Brno 44,4 % vadných barevných televizorů z n.p. Tesla Orava, ve Velkoobchodě obuví Gottwaldov 17,1 % výrobků neodpovídajících ČSN a v podniku Drobné zboží Jihlava 14,9 % nekvalitních autodoplňků. V podniku nábytkářského průmyslu Bučovice /okres Vyškov/ byl Českou obchodní inspekcí již v roce 1979 vydán zákaz dodávek pro vnitřní trh až do odstranění závad u 130 souprav dřevěného a čalouněného nábytku z celkového počtu 306. Předsednictvo KV KSČ uložilo projednat předloženou zprávu s vedoucími pracovníky KNV, ONV a obchodních organizací. Tajemníci KV KSČ pro stranickou práci v průmyslu a zemědělství využijí výsledků jednání předsednictva KV KSČ při komplexním hodnocení nomenklaturních kádrů.

x

Z mezinárodních událostí je i nadále v popředí pozornosti komunistů i široké veřejnosti další vývoj v Polské lidové republice. Pozitivně je hodnocena snaha polských stranických a státních orgánů řešit vzniklé problémy na základě objektivní analýzy současného stavu a pomoc socialistických států včele se Sovětským svazem. Zároveň z informací krajských /městských/ výborů strany vyplývá, že se mezi bezpartijními, ale i komunisty stále objevují dotazy a názory, které spočívají v tom, že v PLR nejsou důsledně řešeny základní příčiny současné situace například posilováním soukromého sektoru v zemědělství, prohlubováním vlivu církve ve sdělovacích prostředcích, vytvořením prostoru pro působení antisocialistických sil apod. Ve Středočeském v dalších krajích jsou mezi komunisty vyslovovány názory, že stranické a státní vedení plně nekontroluje situaci v zemi. Kritizováno je, že je ponechána volná činnost "svobodným odborům" a iniciátorům stávek, jež se stávají nátlakovou skupinou vůči vedení PSDS.

V souvislosti s vývojem situace v PLR se objevují názory, že je třeba i u nás rozhodněji řešit některé vznikající problémy a nedostatky. Například v diskusi na zasedání OV KSČ Nymburk někteří soudruzi po vyslechnutí informace o situaci v Polské lidové republice hovořili o přetrvávajících negativních jevech v naší ekonomice, o neřešení problémů v dodavatelsko-odběratelských vztazích, o nedostatečné pracovní kázi, morálce, o rezervách v řízení podniků, v materiálnětechnickém zajištění výroby a s tím souvisejícím úplatkářstvím, podpultovým prodejem apod. Z okresů sousedících s PLR jsou uváděny signály, že jsou sledovány pořady polské televize. Konkrétně i církevní obřady. Občané například z okresu Náchod, kteří v poslední době PLR navštívili, přinášejí informace o protisovětských tendencích ve veřejném mínění polských občanů a fanatickém katolicismu. V této souvislosti je trvale sledován vývoj církevně politické situace zejména v religiozních částech okresu. Je zjištěno, že věřící jsou velmi dobře informováni o požadavcích církve v PLR.

Stranické orgány na dotazy vznikající v souvislosti s vývojem v PLR reagují. Mezi komunisty a dalšími pracujícími je však poukazováno na to, že informace zveřejňované v našich sdělovacích prostředcích nejsou dost pohotové. V Praze - městě je například vyslovován požadavek trvale informovat veřejnost o průběhu konzolidačního procesu polské společnosti. Objevují se názory, že by se informace neměly omezovat pouze na konstatování daného stavu, ale měly by více aktivněji působit na myšlení lidí. Tak by bylo možné více čelit nepřátelské propagandě vzhledem k tomu, že se projevuje větší poslech západního rozhlasu a televize.

2. Informace o postupu příprav výročních členských schůzí základních organizací KSČ

Příprava výročních členských schůzí základních organizací strany probíhá ve stranických orgánech a organizacích již delší období. V jednotlivých krajích postupně navazovala na vyhodnocování výměny členských legitimací na členských schůzích ZO KSČ počátkem letošního roku, na zasedáních okresních a krajských výborů strany a jejich závěry ke zvýšení akceschopnosti základních organizací. Byla spojována se zabezpečováním hodnocení nomenklaturních kádrů, s vypracováním výhledů zkvalitňování členské základny apod. Důležitým impulzem v přípravě VČS byly výsledky porady vedoucích tajemníků krajských /městských/ výborů strany z června t.r. a s předstihem zpracovaný konkrétní postup územních stranických orgánů, kterým si vytvářely podmínky pro rozpracování a realizaci závěrů 18. zasedání ÚV KSČ.

Krajské výbory strany na základě přijatých politickoorganizačních zabezpečení výročních členských schůzí upřesňovaly svůj postup na poradách vedoucích a dalších tajemníků OV KSČ, na něž navazovaly aktivity předsedů základních organizací, předního funkcionářského aktivu a porady aparátu krajských a okresních výborů strany. Na pomoc základním organizacím, celozávodním, městským a místním výborům KSČ vydelegovaly územní stranické orgány široký aktiv. V této souvislosti jednotlivá oddělení OV KSČ například v Severomoravském kraji provádějí hodnocení práce instruktorů OV KSČ pro základní organizace strany.

Dlouhodobě je založena zejména kádrová příprava výročních členských schůzí a v návaznosti na ně i stranických konferencí. Základní organizace se zabývaly jejich kádrovou přípravou na členských schůzích. Ustavené komise ve spolupráci se stranickými skupinami připravují návrhy na složení nových výborů. Předběžné návrhy jsou konzultovány se zástupci OV a připravovány k projednání okresními výbory strany. Například

v Bratislavě - městě probíhají v základních organizacích se zastupci obvodních výborů KSS individuální konzultace, kde se zabývají hodnocením a návrhy nových funkcionářů, které budou OV KSS předkládány do konce měsíce října. Na základě hodnocení předsedů ZO KSČ a členů výborů byli postupně vytypováni soudruzi, kteří jsou na budoucí funkce připravováni v okresních a krajských politických školách. Při výběru funkcionářů ZO KSČ a CZV je dodržována zásada, aby do funkcí členů výborů a zejména předsedů byli navrhováni soudruzi a soudružky politicky nejvyspělejší, s bohatými zkušenostmi ze stranickopolitické práce, kteří vzhledem ke svým osobním schopnostem, povahovým i charakterovým vlastnostem a politickým postojům mají důvěru a autoritu ve stranické organizaci i mezi bezpartijními. Současně krajské a okresní výbory provádějí na základě usnesení předsednictva a sekretariátu ÚV KSČ hodnocení členů volených stranických orgánů a pracovníků aparátu v souvislosti s kádrovou přípravou okresních, podnikových, celozávodních a místních konferencí strany.

Ze zpráv krajských /městských/ výborů strany a poznatků instruktorů ÚV KSČ vyplývá, že kádrová příprava výročních členských schůzí se v současné době postupně chýlí ke konci. Ve většině případů mají územní stranické orgány přehled o připravovaných změnách ve funkcích předsedů a ve složení výborů ZO KSČ i okresních výborů strany. V předpokládané obměně v uvedených funkcích se projevuje snaha zvýšit ve stranických orgánech zastoupení dělníků, žen a mladých členů strany. Signály z jednotlivých krajů svědčí však zároveň o tom, že se v navrhovaném sociálním složení nových orgánů objevují ještě některé nerovnoměrnosti. Například z dosavadního přehledu o předpokládaném složení výborů v Brně - městě vyplývá, že se daří zvyšovat podíl mladých lidí do 35 let, jsou však rozdíly ve zvyšování počtů dělníků ve výborech ZO KSČ mezi jednotlivými obvody.

Kádrová příprava výročních členských schůzí je spojována s hodnocením poslanců národních výborů a s celkovým kádrovým zabezpečením voleb do zastupitelských sborů.

V poslední době se územní stranické orgány a organizace intenzivně zabývají obsahovou přípravou výročních členských schůzí. Postupně si shromažďovaly podkladové materiály ke zprávám a návrhům usnesení, s jejichž zpracováním bylo započato po 18. zasedání ÚV KSČ. Základní organizace strany ustavují pracovní skupiny, do jejichž činnosti zapojují i komunisty z hospodářského vedení, funkcionáře národních výborů a společenských organizací Národní fronty. Na obsahovou přípravu VČS, zejména na přípravu zpráv a vytyčování konkrétních závěrů VČS je zaměřena pomoc politických pracovníků a stranického aktivu. Průběžně se jí zabývají krajské a okresní výbory strany. Například na poradě tajemníků OV KSČ Most, Česká Lípa, Chomutov a Jablonec nad Nisou /Severočeský kraj/ bylo rozhodnuto znovu svolat aktivy a porady předsedů ZO KSČ a aktivistů OV KSČ, aby se sjednotili na tom, do jakých oblastí soustředit v obsahové přípravě největší pozornost. Výsledky výměny členských legitimací se začínají projevovat zejména v práci se stanovisky OV KSČ a v souvislosti s kontrolou plnění konkrétních stranických úkolů. Například základní organizace v Západočeském kraji znovu vyhodnotí plnění úkolů uložených při pohovorech, aktualizují je v duchu hesla "Každý člen KSČ konkrétní přínos na počest XVI. sjezdu KSČ" a výsledky této iniciativy zveřejní na výročních členských schůzích.

V současné době je postup v přípravě výročních členských schůzí upřesňován na základě usnesení PÚV KSČ k výročním členským schůzím základních organizací, všeplenárním schůzím a stranickým konferencím před XVI. sjezdem KSČ a výsledků posledního zasedání ÚV KSČ. Seznamování se závěry ústředního výboru a jejich rozpracování postupně ovlivňuje zejména obsahovou přípravu VČS. Pro jejich úspěšný průběh jsou v rámci politickoorganizačního zabezpečení 18. zasedání ÚV KSČ ústředním výborem, krajskými a okresními výbory strany vytvářeny konkrétní předpoklady. Politickoorganizační oddělení ÚV KSČ ve spolupráci s ostatními odděleními zabezpečilo ustavení pracovních skupin,

jejichž úkolem je pomáhat nižším stranickým orgánům při rozpracování závěrů 18. zasedání ÚV KSČ a prohlubovat poznání ústředního výboru o jejich realizaci.